

УХВАЛА
Ім'ям України

02 травня 2025 року

Слідчий суддя Соборного районного суду м. Дніпра Куць О.О.,

за участю секретаря судового засідання Сідельника Є.В.,
прокурора – Хаменушка К.П.,
захисника – адвоката Рудої О.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі Соборного районного суду міста Дніпра клопотання першого заступника керівника Маріупольської окружної прокуратури Хаменушка К.П., про здійснення спеціального досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №22025050000000561 від 11.04.2025 року, за підозрою Щура Юрія Олександровича, 20.04.1973 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України,

ВСТАНОВИВ:

Прокурор звернувся до суду з клопотанням про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування.

Клопотання мотивовано тим, що Маріупольською окружною прокуратурою проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні № 22025050000000561, відомості про яке внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань 11.04.2025 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 31.05.2022 року Щур Ю.О., будучи громадянином України, перебуваючи на території тимчасово окупованого с-ща Микільське Маріупольського району Донецької області, реалізуючи свій злочинний умисел, з метою встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України, підтримки рішень та дій держави-агресора, збройних формувань, окупаційної адміністрації держави-агресора, співпраці з державою-агресором, збройними формуваннями та окупаційною адміністрацією, діючи умисно, тобто усвідомлюючи свої протиправні дії та розуміючи їх наслідки, добровільно погодився на пропозицію невстановлених досудовим розслідуванням осіб, із числа представників окупаційних збройних формувань Російської Федерації, на заняття посади керівника в незаконному правоохоронному органі створеному на тимчасово окупованій території т. зв. «Володарський районний отдел Министерства внутренних дел Донецкой народной республики» та приступив до виконання покладених на нього обов'язків.

За таких обставин, Щур Ю.О., будучи громадянином України, 31.05.2022 року добровільно зайняв посаду керівника в незаконному правоохоронному органі т.зв. «Володарський районний отдел Министерства внутренних дел Донецкой народной республики», створеному на тимчасово окупованій території Донецької області.

На підставі викладеного, громадянин України Щур Ю.О. обґрунтовано підозрюється у колабораційній діяльності – добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконних правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації, воєнним станом в Україні, захопленням території Донецької області та проведенням бойових дій, беручи до уваги те, що існують достатні підстави вважати, що Щур Юрій Олександрович перебуває на тимчасово окупованій території України та обґрунтовану неможливість вручити повістку про виклик особи, з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України, 08 листопада 2024 року в газеті «Урядовий кур'єр» № 72 яка є засобом масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора опубліковано повідомлення про підозру – Щур Ю.О. та повістки про виклик підозрюваного на 14.04.2025 року з 09 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв., 15.04.2025 року з 09 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв., 16.04.2025 року з 09 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв. до Маріупольської окружної прокуратури Донецької області прокуратури для проведення слідчих та процесуальних дій у кримінальному провадженні, отримання письмового повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, допиту підозрюваного, тощо.

Жодного разу у призначений час та місце громадянин України Щур Ю.О. не з'явився, про неможливість та причини неприбуття не повідомив.

Крім цього, 08 квітня 2025 року письмове повідомлення про підозру Щура Ю.О., з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України, вручено захиснику Щура Ю.О. – адвокату Рудій О.О.

Таким чином, у вказаному кримінальному провадженні Щур Ю.О., 20.04.1973 року народження, набув статусу підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Враховуючи той факт, що місце знаходження підозрюваного на підконтрольній українській владі території не встановлено, за викликом останній не прибув та про причини неможливості прибуття не повідомив, постановою від 23.04.2025 року на підставі ст. 281 КПК України підозрюваного Щура Ю.О. оголошено в розшук.

Відтак Щур Ю.О. обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.7 ст. 111-1 КК України, та переховується від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності, перебуваючи на окупованій території, а тому слідчий змушений звернутись до суду з клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування.

Прокурор у судовому засіданні підтримав заявлене клопотання та просив ухвалити рішення, яким надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування з підстав, зазначених у клопотанні.

Захисник у судовому засіданні не заперечувала проти заявленого слідчим клопотання.

Вислухавши думку прокурора, захисника, вивчивши клопотання та дослідивши долучені до нього документи, слідчий суддя вважає, що клопотання підлягає задоволенню з наступних підстав.

Відповідно до ч. 6 ст. 193 КПК України слідчий суддя, суд розглядає клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та може обрати такий запобіжний захід за відсутності підозрюваного, обвинуваченого лише у разі доведення прокурором наявності підстав, передбачених статтею 177 цього Кодексу, а також наявності достатніх підстав вважати, що підозрюваний, обвинувачений виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, та/або оголошений у міжнародний розшук. У такому разі після затримання особи і не пізніше як через сорок вісім годин з часу її доставки до місця кримінального провадження слідчий суддя, суд за участю підозрюваного, обвинуваченого розглядає питання про застосування обраного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою або його зміну на більш м'який запобіжний захід, про що постановляє ухвалу.

Наявність обґрунтованої підозри Щура Ю.О. у вчиненні інкримінованого йому кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, повністю підтверджується зібраними у кримінальному провадженні доказами, а саме:

- матеріалами, зібраними оперативними підрозділами, відповідно до ст. 99 ч. 2 КПК України;
- документами за підписом Щура Ю.О.;
- протоколом допиту в якості свідка Германа О.О., 27.01.1996 р.н., який показав, що після початку повномасштабного вторгнення Щур Ю.О. займав посаду керівника в незаконному правоохоронному органі т. зв. «Володарский районный отдел Министерства внутренних дел Донецкой народной республики» який знаходиться на тимчасово окупованій території с-ща Микільське Маріупольського району Донецької області;
- протоколом пред'явлення особи для впізнання за фотознімками за участі свідка Германа О.О., під час якого свідок впізнав Щура Ю.О.;
- протоколом допиту в якості свідка Пронського В.Є., 09.01.2000 р.н., який показав, що після початку повномасштабного вторгнення Щур Ю.О. займав посаду керівника в незаконному правоохоронному органі т. зв. «Володарский районный отдел Министерства внутренних дел Донецкой народной республики» який знаходиться на тимчасово окупованій території с-ща Микільське Маріупольського району Донецької області;
- протоколом пред'явлення особи для впізнання за фотознімками за участі свідка Пронського В.Є., під час якого свідок впізнав Щура Ю.О.;
- протоколом допиту в якості свідка Кулікової А.С., 12.05.2000 р.н., яка показала, що після початку повномасштабного вторгнення Щур Ю.О. займав посаду керівника в незаконному правоохоронному органі т. зв. «Володарский районный отдел Министерства внутренних дел Донецкой народной республики» який знаходиться на тимчасово окупованій території с-ща Микільське Маріупольського району Донецької області;

- протоколом пред'явлення особи для впізнання за фотознімками за участі свідка Кулікової А.С., під час якого свідок впізнав Щура Ю.О.;

- протоколом огляду публікації за посиланням <https://kiborg.news>;

- протоколом огляду публікації на сайт <https://youtube.com>, іншими матеріалами досудового розслідування в загальній сукупності (а.м. 9-57).

Таким чином, Щур Ю.О. обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Відповідно до ч. 2 ст. 297-1 КПК України, спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, зокрема передбачених статтями 111-1 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, який переховується від органів

слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Враховуючи те, що підозрюваний належним чином викликався для повідомлення про підозру та проведення процесуальних дій у спосіб, передбачений законом, а саме через засоби масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на сайті Офісу Генерального прокурора, проте не з'явився у призначений час та не повідомив про причини неприбуття, та перебуває на тимчасово окупованій території України з метою ухилення від кримінальної відповідальності.

Відомості про переховування підозрюваного підтверджуються опублікованими повістками про виклик, опублікованими в газеті «Урядовий кур'єр» та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Підозрюваний належним чином викликався для вручення повідомлення про підозру та проведення слідчих і процесуальних дій у спосіб передбачений законом, а саме, через засоби масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на сайті Офісу Генерального прокурора, проте не з'явився у призначений час та не повідомив про причини неприбуття.

Беручи до уваги той факт, що Щур Ю.О. проживає та перебуває на території, яка на цей час не підконтрольна владі України, оскільки тимчасово окупована РФ та незаконними збройними формуваннями, є підстави вважати, що підозрюваний переховується від органів досудового слідства на тимчасово окупованій території України, з метою ухилення від кримінальної відповідальності.

Відповідно до п. 7 ч. ст. 1-1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», 15 квітня 2014 року № 1207-VII, - тимчасово окупована Російською Федерацією територія України (тимчасово окупована територія) - це частини Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації.

Статтею 3 Закону встановлено перелік територій, які вважаються «тимчасово окупованою територією». Такою територією визначається:

1) сухопутна територія тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, водні об'єкти або їх частини, що знаходяться на цих територіях;

2) внутрішні морські води і територіальне море України навколо Кримського півострова, територія виключної (морської) економічної зони України вздовж узбережжя Кримського півострова та прилеглого до узбережжя континентального шельфу України, внутрішні морські води, прилеглі до сухопутної території інших тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, на які поширюється юрисдикція органів державної влади України відповідно до норм міжнародного права, Конституції та законів України;

3) інша сухопутна територія України, внутрішні морські води і територіальне море України, визнані в умовах воєнного стану тимчасово окупованими рішенням Ради національної безпеки і оборони України, введеним у дію указом Президента України.

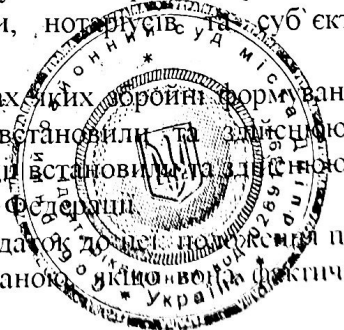
Аналіз вказаних положень Закону свідчить, що існує декілька підстав та способів віднесення певних територій держави до категорії тимчасово окупованих.

Так, виходячи з положень п. 1 ч. 1 ст. 3 та п. 7 ч. 1 ст. 1-1 Закону, будь-яка частина території України набуває статусу тимчасово окупованої території за наявності у неї певних ознак, визначених Законом, і при цьому у даному випадку Закон не вимагає проходження будь-яких додаткових процедур або прийняття додаткових нормативно-правових актів для встановлення факту окупації.

Відповідно до п.п. 6, 7 ч. 1 ст. 11 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» окупаційна адміністрація Російської Федерації - сукупність державних органів і структур Російської Федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів, суб'єктів адміністративних послуг.

Тимчасово окупована територія - це частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації.

Згідно з ст. 42 IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додатково до неї, про закони і звичаї війни на суходолі (1907 року) територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника.

Завданнями кримінального провадження є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура (ч. 1 ст. 2 КПК України).

Спеціальне досудове розслідування (inabsentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, урахуванням положень глави 24-1 (ч. 1 ст. 297-1 КПК України).

Наведені обставини унеможливають завершення досудового розслідування без проведення спеціального досудового розслідування, оскільки підозрюваний перебуває на тимчасово окупованій території та переховується там від органів досудового розслідування.

Враховуючи наведене, з метою досягнення завдання кримінального провадження, дотримання належної правової процедури, необхідним вбачається надання дозволу на проведення спеціального досудового розслідування.

Наведені положення КПК України щодо можливості проведення спеціального досудового розслідування повністю узгоджуються з діючою Європейською судовою практикою.

Згідно з ч. 5 ст. 139 КПК України ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприсуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним, обвинуваченим, який оголошений у міжнародний розшук, та/або який виїхав, та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження.

Підозрюваний Щур Ю.О. обґрунтовано підозрюється у добровільній участі громадянина України в незаконних збройних формуваннях, створених на тимчасово окупованій території, тобто, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Таким чином, наявні достатні підстави для проведення у даному кримінальному провадженні стосовно підозрюваного Щура Ю.О. спеціального досудового розслідування кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Керуючись ст.ст. 2, 3, 7, 139, 297¹-297⁵, 309, 372, 376, 532 КПК України,

ПОСТАНОВИВ:

Клопотання – задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22025050000000561, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань 11.04.2025 року, за підозрою Щура Юрія Олександровича, 20.04.1973 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Ухвала оскарженню не підлягає.

ЗГІДНО

З ОРИГІНАЛОМ
Слідчий суддя

О.О.Куць

Сергійчук аз

Б. В. Сидельник